

Назарова Л.М. Індивідуалізація занять з іноземної мови. /Л.М.Назарова
// Мова в професійному вимірі: комунікативно-культурний аспект:
матеріали міжнар. наук-практ. конф., Харків, 17-18 грудня 2014р./НУЦЗ
України.-Х.,2014.-Ч.ІІ, С.160-161.

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ЗАНЯТЬ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Л.М.Назарова, старший викладач

Національний юридичний університет ім.Ярослава Мудрого

Ключові слова: особистісний рівень, резерви особистості, соціальна зрілість людини, комунікативна компетенція, врахування стереотипів студентів, завдання відкритого типу, високий рівень проблемності, планування опитування, індивідуальні домашні завдання, соціальний статус студентів, виховна мета заняття, реальний рівень освіченості, додаткові заходи навчання, різні режими та форми роботи.

Заняття, як невід’ємна частина навчального процесу, має усі властивості загального процесу навчання. Воно являє собою складний комплекс навчальних завдань, які як викладач, так і студенти вирішують, виходячи з конкретної, суто індивідуальної ситуації, умов роботи групи або окремого студента.

Індивідуалізація занять з іноземної мови базується передусім на оволодінні культурою на особистісному рівні. Особистісним є також і спілкування [1, с. 35]. Отже, індивідуалізація полягає в урахуванні та використанні резервів особистості тих, хто навчається, тобто їхнього життєвого досвіду, світогляду, контексту діяльності, інтересів, емоцій та почуттів, статусу особистості в колективі.

Таким чином, одна й та сама тема може обговорюватись по-різному, в

залежності від складу групи. У кожної людини може бути своє ставлення до обговорюваної теми. Викладач повинен враховувати різні обставини та інтереси студентів під час визначення проблем, що обговорюються. Але це не означає, що треба «підлаштовуватися» під світогляд студентів. Навчання іноземної мови, як і навчання в цілому, перш за все покликане розвивати соціальну зрілість людини, готувати її до життя у суспільстві, правильно розуміти динаміку його розвитку і норми людського співіснування [2, с. 12].

Як відомо, заняття з іноземної мови повинне формувати комунікативну компетенцію у всьому різноманітті її складових, вирішувати різні цілі навчання [3, с. 72]. Враховуючи сформовані стереотипи своїх студентів, викладач має змогу вплинути на їх подолання, сприяти більшій соціальній зрілості і вмінню поділяти іншу точку зору, допомогти стати толерантнішим або, навпаки, активнішим та більш практичним і т. ін..

Отже, виникає питання щодо засобів забезпечення індивідуалізації занять. Кожний конкретний випадок необхідно розглядати окремо. Зокрема, існує декілька можливих варіантів досягнення цієї мети:

1. Плануючи тему, треба виділяти ті проблеми, які є найбільш актуальними для певної групи, для контексту їхньої діяльності та відповідають рівню розуміння і знань студентів.
2. Використовувати завдання «відкритого типу», високого рівня проблемності, тобто такі, де є можливість висловити свою точку зору, іноді відмінну від інших та забезпечити зіткнення протилежних поглядів, дискусію.
3. Планувати опитування конкретних студентів, використовуючи під час обговорення їхній різноманітний життєвий досвід, інтереси та уподобання.
4. Використовувати індивідуальні домашні завдання, надаючи змогу

студентам проявити себе найкращим чином, продемонструвати свої знання, поділитися досвідом, і навіть здивувати товаришів та змінити їхнє ставлення до себе.

5. Враховувати соціальний статус студентів та корегувати взаємодію студентів у тому випадку, якщо моделі поведінки формують певні комплекси як у самого студента, так і в групі в цілому відносно нього. В даному випадку мова йде як про занижену оцінку і самооцінку, так і про завищену.

Виховна мета заняття складає його стрижень. При цьому викладач виховує не тільки групу в цілому, а й кожного конкретного студента. Норми соціального співіснування, вміння взаємодіяти з людьми, не принижуючи їхньої гідності і не втрачаючи своєї, – є значно важливішими, ніж добре засвоєний навчальний матеріал. До того ж, без сформованих навичок соціальної компетенції усі інші прагматичні навички можуть виявитися незапотребованими.

6. Враховувати реальний рівень освіченості з дисципліни, сформованість мовленнєвих та мовних навичок. У випадку відставання від програми або її випередження слід внести необхідні корективи у планування циклу занять і всього курсу.
7. Вибирати додаткові заходи навчання, що відповідають реальним можливостям та потребам студентів.
8. Використовувати різні режими та форми роботи на занятті, звертаючи особливу увагу на формування груп / пар , розподіл ролей і т. ін..

Література

1. Николаева С.Ю. Индивидуализация обучения иностранным языкам / С.Ю. Николаева. – Киев: Вища школа, 1987. – 140 с.

2. Кузовлев В.П. Индивидуализация обучения иноязычной речевой деятельности как средство создания коммуникативной мотивации: дис. ... канд. пед. наук. – М., 1982. – 245 с.

3. Пассов Е.И. Коммуникативное иноязычное образование / Е.И. Пассов. – Липецк: Липецк. гос. педаг. ин-т, 1998. – 159 с.